

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE
FÖR
CENTRUM FÖR ARBETARHISTORIA**

ÅR 2020

Centrum för Arbetarhistoria (CfA)

Verksamhetsberättelse för 2020

Styrelsen inom Centrum för Arbetarhistoria får härmed avge följande verksamhetsberättelse för år 2020.

Styrelse fram till årsmötet 25 augusti 2020

Ordförande	Marie Nielsén	Landskrona Arbetarekommun
Vice ordförande	Lars Berggren	Arbetshistoriska seminariet
Kassör	Johnny Hultén	ABF Skåne
Ledamot	Niklas Karlsson	Landskrona Arbetarekommun
Ledamot	Joakim Sandell	SAP Skåne
Ledamot	Mikael Andersson	LO-distriktet i Skåne
Ledamot	Stig Ålund	PRO Skåne
Ledamot	Kjell Arvedson	ABF Skåne
Ledamot	Bo Rösler	Folkets Hus och Parker, södra regionen
Suppleant	Peter Böök	Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona

Styrelse efter årsmötet 25 augusti 2020

Ordförande	Lars Berggren	Arbetshistoriska seminariet
Vice ordförande	Niklas Karlsson	Landskrona Arbetarekommun
Kassör	Mikael Andersson	LO-distriktet i Skåne
Ledamot	Joakim Sandell	SAP Skåne
Ledamot	Stig Ålund	PRO Skåne
Ledamot	Kjell Arvedson	ABF Skåne
Ledamot	Bo Rösler	Folkets Hus och Parker, södra regionen
Suppleant	Peter Böök	Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona

Adjungerade

Hans Wallengren	Arbetshistoriska seminariet
Mikael Ottosson	Arbetshistoriska seminariet (fram till årsmötet)
Magnus Olofsson	Arbetshistoriska seminariet (efter årsmötet)

Revisorer

Kent Johansson, IF Metall, Ö Skåne
Paul Gustavsson, PRO Skåne (från den 25 augusti)

Revisorsuppleanter

Vakant

Valberedning

Åse Webeklint, ABF Skåne,
Susanne Simonsson, LO-distriktet i Skåne
Claes Block, PRO

Personal

Docent Mikael Ottosson	Lunds universitet
Fil. dr Magnus Olofsson	Lunds universitet
Projektassistent fil. dr Emma Hilborn	Lunds universitet
Projektassistent Kristian Grankvist	CfA

Medlemsorganisationer

Medlemsorganisationer enligt förteckning, **bilaga 1**,

Sammanträden

Styrelsen har hållit sex protokollförda sammanträden.

Årsmötet

Årsmötet hölls den 25 augusti 2020 på Verdanditorpet. Närvarande var 20 ombud från 12 organisationer. Efter mötet höll professorerna Lars Berggren och Roger Johansson en föreläsning om *Folkhemmet och Arbetarrörelsens efterkrigsprogram*.

Forskning, undervisning och dokumentationsprojekt

Inom ramen för Lunds universitets anslag har forsknings-, utbildnings- och samverkan bedrivits.

Forskningsprojekt

Forskningsprojektet om lastbilschaufförer har fortsatt genom att en ansökan lämnats in till forskningsrådet FORTE. Sökande är Mikael Ottosson och Malin Andersson. Projektet har titeln *Landsvägens riddare – en egensinnig yrkeskulturs möte med digital teknologi*.

Under 2019 beviljades en ansökan ställd till Lunds universitet gällande en infrastruktursatsning på Campus Helsingborg. Ansökan innebär bland annat att CfA ska göra en inventering av den arbetslivsforskning – och i synnerhet den som har historisk inriktning – som bedrivs på Lunds universitet. Arbetet med inventeringen har genomförts under året. Projektet löper till 2023, och det kommer att sökas mer forskningspengar framöver.

Det samarbete som CfA genom Mikael Ottosson inledde med konstnären Henrik Teleman, ABF Malmö, LO och olika LO-förbund har fortsatt under året. Projektet – *Känner du igen dej?* – syftar till att utveckla forskningscirklar där olika yrkesgrupper dokumenterar sin vardag. Projektet ägs av den ideella föreningen Folkets Konsthall. Projektgruppen består dessutom av representanter för ABF Malmö, GS-facket, GS avd 1 Malmö, Handelsanställdas förbund avd 1 samt Centrum för Arbetarhistoria.

Den digitala databasen över gräv-där-du-står-cirklar är tillgänglig på följande länk på Historiska institutionens hemsida: <https://www.hist.lu.se/forskning/databaser/databas-over-forsknings-och-gravcirklar/>. Databasen innehåller 1047 poster.

Bokutgivning

Under året har ingen bokutgivning gjorts, men Emma Hilborn och Magnus Olofsson har varit redaktörer för ett nummer av Arbetarhistoria, där texter från den senaste arbetarhistoriska konferensen i Landskrona ingår. Tillsammans med Lars Berggren har de författat en presentation av CfA som ingår i tidskriftsnumret: "Lämna elfenbenstornet! Centrum för Arbetarhistoria" (*Arbetarhistoria* nr 175–176 2020).

Kurser och pedagogisk verksamhet

Temakursen *Arbetarhistoria - klass, kultur och rörelse i den industriella epoken* hölls två gånger, en under våren och en under hösten. Sammanlagt 19 studenter följde kurserna. Kursen är en del av det ordinarie utbudet för studenter på kandidatnivån vid universitetet. Delar av

undervisningen genomfördes på Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona. Två av studenterna skrev kandidatuppsatser med arbetarhistoriska teman.

Flera doktorander med arbetarhistoriska ämnen handleds av forskare vid CfA. Dessutom har som vanligt ett antal studenter på olika nivåer handletts i sitt uppsatsskrivande av forskare vid CfA. Här har vi kunnat se ett ökat intresse för att skriva uppsatser inom arbetarhistoria.

Arbetshistoriska seminariet

Under 2020 hölls ett seminarium under våren och två under hösten. På höstseminarierna deltog 24 personer plus ett okänt antal via nätet. Flera av de seminarier som planerades fick tyvärr ställas in p.g.a. pandemin. De seminarier som hölls var följande:

Den 9 mars höll Marion Leffler ett föredrag om Scans slakteri i Kävlinge: *Så jobbade vi på slakteriet i byn*. Föredraget hölls i Kävlinge och var ett samarrangemang mellan Centrum för arbetarhistoria, Kävlinge kommun, ABF MittSkåne och ABF Skåne.

Den 29 september berättade Kalle Brolin *Om kolgruvan i Stabbarp – och om arbetarkulturen runt de skånska gruvorna*. Föredraget, som hölls på ABF i Eslöv, var ett samarrangemang mellan Centrum för Arbetarhistoria, ABF MittSkåne och ABF Skåne.

Den 10 oktober var rubriken *En värld att längta till och hoppas på. Hållbarhet i dåtid, nutid och framtid*. Föredragshållare var Fredrik Björk, platsen Statarmuseet i Skåne och arrangörer var Centrum för Arbetarhistoria, Statarmuseet, ABF Sydvästra Skåne, ABF Skåne. Evenemanget livestreamades via Statarmuseets hemsida.

Forskningsseminariet Konflikt och motstånd

Under 2020 arrangerades fyra seminarier på Historiska institutionen, ett under våren och tre under hösten.

Samverkan och föreläsningar

CfA har under året haft möten om gemensamma projekt med en rad organisationer och institutioner.

CfA har varit representerat i följande styrelser, råd och styrgrupper: Forskningsrådet på Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek (ARAB) (Lars Berggren), Styrgruppen för Nätverket Svenska Varv (Lars Berggren), Arbetstlivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) (Jan-Erik Andersson), Oral History in Sweden (Lars Hansson), Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona (Hans Wallengren och Mikael Ottosson), Arbetarrörelsens arkiv i Skåne (Lars Berggren), Svenska Emigrantinstitutet (Hans Wallengren) och projektet ”Känner du igen dig” (Mikael Ottosson). Därtill har Lars Berggren ett styrelseuppdrag på Arbetets museum i Norrköping.

- Samverkan med Arbetarrörelsens arkiv har som vanligt bedrivits under året, med diskussioner och planeringar kring utställningar, seminarieverksamhet och gemensamma projekt. Arkivets samlingar har använts i samband med undervisning, pedagogiska program och forskningscirklar.
- Samarbetet med Statarmuseet i Torup har under året främst skett i form av ett seminarium under hösten 2020.

Internationellt samarbete

Vi har varit med i planeringsarbetet för den Nordiska arbetarhistoriska konferensen i Köpenhamn, som skulle ha hållits i november. Denna är uppskjuten till januari 2022. Under tiden hålls digitala seminarier, med start i februari 2021.

Marknadsföring

CfA:s hemsida har gjorts om och blivit såväl mer tillgänglig som uppdaterad. En allt viktigare informationskanal är den facebookside som lades upp under 2010. Effekten är svåratt mäta, men nämnts kan att Facebooksidan har ett stort antal (1600) så kallade ”gillare”. Facebooksidan har blivit en viktig kanal för marknadsföring av möten och seminarier, men den är också en ingång till den nya hemsidan.

Utställningsverksamhet

Under året har det inte genomförts någon ny utställning. På arkivets hemsida finns en länk till den digitala utställningen Öresundsvarvet 100 år (<https://varv100.se>) som är ett resultat av ett samarbete mellan Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona, Centrum för Arbetarhistoria och Varvshistoriska föreningen.

Vetenskapligt råd

Under år 2020 har CfA:s vetenskapliga råd inte haft något möte, men konsulterats via mail vid ett par tillfällen. Rådet består av:

- Professor Roger Johansson, Lunds universitet
- Professor Johan Lundin, Malmö universitet
- Docent Victor Lundberg, Malmö universitet
- Docent Silke Neunsinger, Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek
- Docent Tobias Karlsson, Lunds universitet
- Docent Johan Svanberg, Stockholms universitet
- Professor Åsa Lundqvist, Lunds universitet
- Fil. dr. Iben Vyff, Museerne Helsingør

Slutord – Centrum för Arbetarhistoria

Verksamheten under 2020 har i stor utsträckning präglats av den rådande pandemin. Detta betyder att planerade aktiviteter har måst ställas in, medan andra inte kommit till stånd. Den verksamhet som genomförts har som tidigare bedrivits i form av seminarier, forskningscirklar, konferenser, kurser, forskningsprojekt samt dokumentationsprojekt. Vi har under året på flera sätt stärkt det internationella samarbetet. Vi vill också särskilt framhålla de strategiska kontakter och samtal vi haft med arbetarrörelsen på olika nivåer.

Under året har verksamheten i lokalerna på Campus Helsingborg kommit igång. Samtidigt har vi också haft en lokal på Folkets Hus i Landskrona, där vi förvarar våra böcker, tavlor och andra samlingar. Det fysiska avståndet till arkivet har på så sätt både ökat och minskat.

2020 har på många sätt varit ett tråkigt år. I början av året gick två av grundarna och initiativtagarna till Centrum för Arbetarhistoria bort. Lars Olsson, professor emeritus i Växjö och länge ledamot av CfA:s vetenskapliga råd, lämnade oss i januari. In i det sista var han aktiv i en forskningscirkel för att bygga upp ett slakterimuseum i Kalmar.

I mars dog Jonna Eriksson, som tidigare var föreståndare på Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona. Det var i en forskningscirkel om Säbyholms gods som Lars och Jonna började planera ett Centrum för Arbetarhistoria i Landskrona. Vi minns dem båda med saknad.

Vi vill från styrelsen framföra ett hjärtligt tack till alla, både organisationer och enskilda personer som på olika sätt bidragit till utvecklingen av CfA. Tillsammans kan vi ytterligare stärka den arbetarhistoriska forskningen genom aktiva insatser i respektive medlemsorganisation. Låt oss hoppas att 2021 på alla sätt blir ett år bättre än pandemins 2020.

Medlemsorganisationer

Följande organisationer är anslutna till Centrum för Arbetarhistoria. I några fall har dock inte medlemsavgift betalats.

LO och fackliga förbund

LO

Byggnadsarbetareförbundet

Elektrikerförbundet

Fastighetsanställdas Förbund

GS – Facket för Skogs-, Trä och Grafisk bransch

Handelsanställdas Förbund

IF Metall

Kommunalarbetareförbundet

Livsmedelsarbetareförbundet

Musikerförbundet

Pappersindustriarbetareförbundet

SEKO – Facket för Service och Kommunikation

Transportarbetareförbundet

LO-distriktet i Skåne

Fackliga avdelningar

Byggnads Skåne, Malmö

Fastighets avd 5, Region Syd, Eslöv

GS Avd 1 Västra Skåne, Lund

Handels avd 1, Malmö

Handels avd 4, Kristianstad

Handels avd 6, Helsingborg

Hotell och Restaurang Facket avd 5 Skåne

IF Metall Mittskåne, avd 48, Hässleholm

IF Metall Nordvästra Skåne, avd 49, Helsingborg

IF Metall Östra Skåne, avd 47, Kristianstad

Kommunal avd Skåne län, Lund

Pappers avd 21, Nymölla

GS Avd 2 Östra Skåne/Blekinge, Kristianstad

Transport avd 12, Malmö

Transport avd 14, Helsingborg

Politiska organisationer

Höganäs Arbetarekommun

Innerstadens S-förening, Landskrona

Landskrona Arbetarekommun

SAP i Skåne

Socialdemokratiska Kvinnodistriktet i Skåne

Socialdemokraterna i Burlöv

Staffanstorps Arbetarekommun

Vänsterpartiet i Skåne

Vänsterpartiet i Helsingborg

Vänsterpartiet i Landskrona
Ängelholms Arbetarekommun

Folkbildningsorganisationer

ABF Arbetarnas Bildningsförbund
ABF Skåne
ABF Kronoberg
ABF Nordvästskåne
ABF Skåne Nordost, Hässleholm
ABF Malmö-Lomma
ABF Mittskåne, Lund
ABF Sydvästra Skåne
ABF Österlen
Albins Folkhögskola
Glokala Folkhögskolan, Folkbildningsföreningen
Kvarnby Folkhögskola
Malmö Folkhögskola

Övriga organisationer

AKS Arbetarnas Kulturhistoriska Sällskap
ARAB Arbetarrörelsens Arkiv och Bibliotek
Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona
Arbetarrörelsens Arkiv i Skåne
Arbetshistoriska seminariet
FHP Folkets Hus och Parker Södra regionen
Folkets Hus i Landskrona
PRO-distriktet i Skåne
PRO Fridhill i Landskrona
Skånes Arkivförbund
Statarmuseet i Skåne
Verdandi Landskrona
Verdandi Skåne

Därtill har föreningen ett antal stödmedlemmar. Genom stödmedlemskap ges enskilda en möjlighet att stödja föreningen.